

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita agenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt kitesített új lapot mi örömmel helyesljük.)
 Budapest, 1835. márc. 6-án
 pápa Zichy Nándor grófhoz

Előfizetési árak:
 Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
 Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

Visszapillantás

a kath. körök egy esztendei működésére.

(Vége.)

Hogy körünk méltó e nagy áldozatokkal járó vállalathoz, méltó fog lenni új otthonához, arról tanuskodik a kör mult évi egész élete, működése. Nem szólok itt a külvárosi fiókkörökről, hisz ezek létezésük első pillanatától fogva egy szilárd, életerős intézmény jellegét viselték magukon; szavaim csak a belvárosi körre vonatkoznak, mely valljuk meg, a hidegség, elfogultság, idegenkedés, akárhányszor nyíltan kifejezett érzelmeivel találkozott megalakulása idején s öt évre volt szükség, míg ez előítéleteket legalább részben le tudta küzdeni. S hogy e feladata megoldásán sikerrel működik, mutatják az új tagok belépései, melyek az utolsó évben, mondhatjuk, meglepő arányt öltöttek. Ennek tudható be, hogy tagjainak száma, daczára a halálózásoknak, az elköltözéseknek a tagsági kötelezettségeik nem teljesítése miatt förlötteknek, ma 124, vagyis négygyel több, mint tavaly volt.

A kör nyári, elég kellemes helyisége nagy vonzó erőt gyakorolt s e hatást, örömmel tapasztaltunk, a téli szűk helyiség is csak nagyon csekély mértékben volt képes lerontani.

A szellem, mely a körben uralkodik, a hangulat, mely naponkénti összejöveteleit fűszerezi, mely kizár minden feszességet, minden pózt, az igazi magyar kedély folytonos megnyilatkozása, a tevékenység, melylyel a kör, szerény anyagi erői daczára társadalmi missióját betölti, mind több és több jóbarátot szerez az intézménynek, mert mind többen és többen kénytelenek igazat adni tapasztalatainknak, melyek egy meggyőződést formálnak: hogy az az intézmény, mely ily tulajdonságokkal van felruházva, ily eszmét és ily eszközökkel szolgál, rossz nem lehet, jogait, érdekeit senkinek nem sértheti.

A kör élete egyébként a naponkénti összejövetelekben, társasvacsorák és felolvasások rendezésében és a választmányi gyűlésekben nyilvánult.

I. A belvárosi kath. kör tartott 3 választmányi ülést és a kebeléből alakult házépítő bizottság egy alakuló közgyűlést. A gyakran rendezett társasvacsorák a legfesztelenebb hangulatban folytak le. A kör Székesfejervár város intelligens közönsége számára 3 felolvasó estélyt rendezett a ciszterci-rend helybeli főgymnáziumának disztermében. Örömmel jelenthetem, hogy a kör fáradságot, sokszor nagy áldozatokat nem kimélve iparkodott eme legfontosabb hivatásának megfelelni. A legjobbat nyújtotta, mit e nemben a rendelkezésére álló eszközökkel adhatott, s hogy célját elérte, hogy az utat a város előkelő és legelőkelőbb közönségének szívéhez megtalálta, mutatja a folyton fokozódó érdeklődés, mely felolvasásait kísérte, mely e hatalmas diszterem falait szűknek bizonyította.

M. T. K. Tudom és érzem, hogy a kép, melyet rajzoltam vigasztaló és örvendetes; ilyenek óhajtottam és örömmel tölt el a nyugodt öntudat, hogy jelentésemet bátran boesáthatom a m. t. k. ítétele elé, mert az igazságtól hajszálnyira el nem tértem. Egy pontra nézve óhajtom még szerény véleményemet nyílvánítani. Sokak lelkében felmerül talán a kérdés: midőn a város 20.000-nyi katolikusa közül mindeztől alig 1000 tagja a kath. köröknek, a város tekintélyes számu intelligens embereiből a város papságát is beleszámítva csak mintegy 100-an léptek be a belvárosi kath. körbe, mondom, felmerülhet a kérdés: hol van itt az ok az örömrre, a bizalomra, a lelkesedésre? Megadom a választ, m. t. K.!

Körünk emberei, nem kutatom most, mely okok következtében, annyira hiájával vannak minden nemesebb ideálnak, oly kis mértékben lelkesednek magasabb eszmékért, oly kevésbé szeretik embertársaikat s annyira rabjai az ének, mondjuk, legtöbbször az én alsóbbrendű érdekeinek, hogy tölük most még a mi ügyünk iránt tulságos lelkesedést várni merő képtelenség, s a mit eddig látunk, az is örömmel tölthet el bennünket.

A kath. kör m. t. K. nem az a hely, hol az egyéni hiúság, feltűnésvágy idétlen virága melegágyra talál; nem az az intézmény, melynek hivatása az én dédelgetése, főzélja a szórakozás, az élvezet, a haszon. A részleges önmegtartózkodás, a közjóért, szentegyházunk legszebb és legszentebb érdekeiért folytatott önzetlen munka terét mutatja a kör belépő tagjainak, a magánérdekek részbeni elfeledését, a köznek felkarolását teszi kötelességükké. S hol a jutalom mindezért. A világ részéről kicsinylő megjegyzésekkel, valójában megztisztelő, de a korszellem által valódi értelmétől megfosztott és törpe lelkeket messze-riasztó jelzőkkel, a legtöbbször elfogult, néha épen rosszakaratu véleményekkel lépten-nyomon találkozhatnak a kör tagjai.

Igen, és ha nem így volna? Ugy, bátran kimondom m. t. K. vakmerőnek látszó véleményemet, úgy alig-alig volna szükség a kath. körökre, melyeknek a mai viszonyok között létezniük kell. Ez egy oly utópikus állapot lenne, amikor az emberiség nem szorulna oly intézményre, mely a kath. körök jelszavait hordja zászláján. De amíg a földön rosszakarat és tudatlansággal, önzéssel és az ideálok követségének majdnem teljes hiányával találkozunk, (s mikor nem lesz ez így?), addig jogos a küzdelem, kötelesség a harc e kinövések ellen, addig a kath. körök létjogosultságát kétségbevonni nem lehet, nem szabad.

Harcot, küzdelmet emlittem. Nem véletlenül jöttek ajkaimra e szavak. Elfogadom az „ecclesia militans“ magasztos értelméből szándékosan kiforgatott, mai nap odiozus jelzőjét, mert mi tagadná benne, harc, küzdelem osztályrészünk. Igaz, a szoliditás, a szeretet, az önfel-

dozás harca a rosszakarat, az előítéletek ellen, szokatlan a mai korban, de nem új, csakhogy első példájáért kétezer évre kell visszamenünk, mikor az Istenember e fegyvereket először használta ellenségeivel szemben. Ezen harcban az győz, aki üldöztetik, az él és uralkodik, akit megölni akarnak. S ki tagadná, hogy ez a legdicsőbb küzdelem, ki tagadná, hogy hősök azok, kik ezt a harcot harcolják!? Ki merné letépni a svájci hős fejéről a babért, mivel az oly szokatlan módon, a saját élete feláldozásával fegyverezte le ellenségeit és nyitott utat övéi számára az ellen átorhetetlennek látszó phalanxába?

És nekünk, m. t. K. a küzdelem eme módjától eltérnünk nem szabad, ha győzni akarunk. A mi önzetlen szeretetünk, a mi példás türeink fogja meggyőzni elleneinket ügyünk igazságáról. A keleti egyház aranyszajú püspöke mondja: „Amig juhok leszünk, győzünk; álljon bár ezernyi farkas ellenünk, győzünk és diadalmaskodunk; ha farkasokká leszünk, legyőzetünk, mert távozik tőlünk a pásztor segítségé, ki nem a farkasokat, de a juhokat legelteti.“

S bár harc a hivatásunk, sok az ellenségünk, csüggedés még sem férközik szíveinkhez. Előttünk Maxentius serege, a modern hitelenség, a hitközöny tábor. A nyilak szüntelen röpöknek felénk, ügyünk sorsa kétesnek látszik, de mi jól látjuk az égen a lángbetűs irást: „Vozro vzz.“ „E jelben fogsz győzni!“ Azért! Isten nevében, előre!

UJDONSÁGOK.

— **Fejérmegyei kör.** E fiatal kör ismét tanubizonyosságát adta nemes idealizmusának és megerősítette azon reményünket, hogy megerősödvé társadalmunk számottevő tényezőjévé küzdi fel magát. — Legutóbbi közgyűlésén ugyanis kegyeletes szavakkal emlékeztek a napokban elhunyt nagy tudósnak, *Schwarz Gyulának* emlékére, ki nem kereste a csillogó külsőséget, hanem mélységre törekedett s kinek nevét M. A. Lange egyik nagy hírre jutott essay-gyűjteményében a jelenkor legnagyobb szellemei közé sorolja. — A közgyűlés határozata folytán a kör a nagy tudós temetésén küldöttségileg képviseltette magát s a bánatos özvegy gyászának enyhítéséhez részvétirattal járult.

— **Hangverseny és táncmulatság.** A déli vasuti műhely dalegylete f. hó 4-én minden tekintetben fényesen sikerült mulatságot rendezett a Magyar Király szállodában. A táncot rendkívül izlésesen összeállított hangverseny előzte meg, melyben az egylet tagjai ismételve megbizonyították, hogy értelmiségükkel és a szép írást érzett őszinte lelkesedésükkel valóban becsületére válnak a magyar munkásosztálynak. Nemes törekvésüket őszintén méltányolta a vár-

Mai lapunk 4 oldal.

A székesfehérvári kereskedelmi bank

Rendes évi közgyűlését

f. évi február hó 25-én d. e. 9 és fél óraker, saját üzlethelyiségében

tartja meg, melyre a társaság részvényesei tisztelettel meghívotnak.)*

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1899. évi zárszámadásnak előterjesztése, az igazgató-tanács és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
3. 7 igazgató-tanácsi és 5 felügyelő-bizottsági tag választása.
Székesfehérvár, 1900. január hó 23-án.

Karl József,
h. elnök.

*) Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, tartoznak az alapszabályok 51. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal saját nevükre szóló részvényeiket az intézet pénztáránál átvételi-jegy kiszolgáltatása mellett letenni.

MEGHIVÓ.

A „FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR“ 1900. évi február hó 25-én
délelőtt 10 és fél óraker, az intézet helyiségében

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára¹⁾ tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1899. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Az 1899. évi zárszámadás betérjesztése s ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyabani javaslatok fölötti natározathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata a részvények **koronaértékre** történendő átváltoztatására oly képen, hogy két-két régi 100 firt névértékű részvény összetéssék és helyükbe egy darab 400 korona névértékű részvény adássék ki.²⁾
4. Az alapszabályoknak a részvényekre és az o. é. forintra vonatkozó 2. 5. 16. 18. 23. és 76. §§-nak módosítása.
5. Elnök, 13 napibiztosságra kötelezett igazgatósági tag, 6 pötttag, 6 napibiztosságra nem kötelezett megyebeli igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági rendes és 2 pöttagnak választása.
Kelt Székesfehérvárott, 1900. február 3.

A „Fejérmegyei Takarékpénztár“ igazgatósága.

¹⁾ 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (ezuttal tehát 1900. február 22-ik napjáig) a társulat pénztáránál letéttetett.

²⁾ A javaslat elfogadása esetén a részvények kicserélés végett az 1899-iki szelvény beváltásánál nyújtandók be; páratlan részvényekért ideiglenes elismervények adának ki, melyek 1900. decz. 31-ig végleges részvényekre kicserélendők.